

Жак Пол Клајн, први замјеник високог представника, о потписивању Споразума о специјалним односима и Споразума Плоче-Неум

У име међународне заједнице са великим разочарењем објављујем да је потписивање Споразума о специјалним односима између Федерације Босне и Херцеговине и Републике Хрватске, као и Споразума Плоче-Неум, које је било заказано за данас, још једном одгођено.

Нажалост, изгледа да међустраничка ривалства унутар СДА и коалиције, која, између осталог, укључују и личне циљеве, те ситне размирице држе ове споразуме на мртвој тачки. Овим се грађанима на свим странама онемогућава да уживају у предностима које пружају оба ова споразума. Овакво понашање је неодговорно и не иде у прилог народу Босне и Херцеговине који жели да изгради мостове према својим сусједима и према хрватском народу у Босни и Херцеговини, за којег ови званичници такође тврде да га представљају.

У исто вријеме, међународна заједница поздравља зреле и поштовања вриједне напоре Владе Хрватске, која се показала као одговоран саговорник током читавог овог процеса. Знам да је са њихове стране требало много политичке храбрости да би се преговарало о овим споразумима, нарочито о Споразуму Плоче-Неум, а сада очекујемо од руководства Федерације да покаже исти ниво преданости.

Споразум о специјалним односима је општи оквирни споразум који омогућава да стране заједно раде на развијању детаљних анекса, са основним циљем успостављања транспарентне

институционализоване сарадње. Овај споразум поштује посебне интересе свих народа Републике Хрватске и Федерације и у потпуности је у складу са Дејтонским мировним споразумом. Потписивање овог споразума омогућава почетак структурисаног дијалога између страна и уноси већу стабилност у њихове односе.

С друге стране, недостатак воље да се потпише овај споразум, у чијем су настајању посредовали Канцеларија високог представника и Влада Сједињених Држава, могао би се протумачити у смислу да Федерација не подржава транспарентност, да не жели да подржи регионалну стабилност и да шаље сигнал и босанским Хрватима и босанским Србима да им се не нуди никаква заштита. У неким круговима у Сарајеву је постало јасније да транспарентност такође значи потпуно разоткривање односа са њиховим пријатељима у иностранству. Такође је присутан појачан осјећај да неки не желе мултиетничку босанску државу, а изостанак било каквог споразума би отежао међународној заједници одвраћање мањинског хрватског становништва у Босни и Херцеговини од тражења других рјешења.

У исто вријеме, Влада Федерације доводи у опасност потписивање Споразума Плоче-Неум, који омогућава Босни да продише у економском смислу и осигурава јој излаз на море и од виталног је значаја за будући, толико потребан, економски развој, који је неопходан да би се привукле стране инвестиције.

Јасно је да ова ситуација доводи у питање жељу званичника Владе Федерације да преговарају у доброј вјери, њихову способност да учествују у кохерентним међународним преговорима и њихову бригу за грађане. Оваква ситуација оставља утисак да се ради о вођству које није у потпуности кредибилно и које није довољно зрело да поштује демократске принципе. Могуће рјешење осталих питања, као што је Брчко, на примјер, треба посматрати полазећи од зрелости ове владе и жеље и способности да се дјелује на одговоран начин. Стога се поставља питање Федерације као озбиљног саговорника у осталим преговорима и

неријешеним питањима.

Надамо се да, када се буде писала историја, неће остати забиљежено да је међународна заједница бринула више за народ са ових простора и његову будућност него његове властите вође.

Међутим, и даље смо оптимисти и очекујемо да ће интерне размирице бити разријешене у наредних неколико дана, и да ће оба споразума бити потписана у року од седам дана.